

VALGKAMPAPNING - BRUMUNDDAL, HEDMARK.

STATSMINISTER GRO HARLEM BRUNDTLANDS HILSNINGSTALE.

Unge mennesker ved inngangen til 80-årene vil med full rett kunne hevde at de leve i en tid som er en overgang til noe nytt. Og de vil med full rett kunne være usikre på om de er på vei til noe bedre. I løpet av noen få år har vi som lever i de rikeste av alle samfunn vi kjenner fra verdenshistorien fått mange varslers om at framtida ikke er så enkel som vi trodde for et ti-år tilbake.

2.

Forrige helg stanset jeg og kjøpte reker på Rådhusplassen.

Alvorlige øyne i et eldre brunbarket ansikt så rett på meg. Den eldre rekefiskeren var oppriktig engstelig: "Bare vi ikke får 30-åra tilbake". Han visste hva han snakket om. Hans uro var ekte. Likevel tror jeg det er den generasjonen han tilhører som virkelig kan leve seg inn i den trussel som arbeidsledigheten innebærer. Vi som er under 50, og det er langt de fleste av oss, har ikke opplevet tragedien. Derfor blir bildene og rapportene fra mange land fjerne og uvirkelige. Arbeidsledigheten nærmer seg 10% i industrilandene. Ungdommen rammes særlig hardt. Men det store flertall av nordmenn føler seg trygge. Vi lever på verdenstoppen. Vi har verdens høyeste levestandard. Større sosial trygghet enn de fleste andre kan drømme om. Vi oppfatter ganske enkelt ikke at utryggheten

banker på våre dører. Andre land opplever økende sosiale gap. Store spenninger, stor arbeidsledighet og til dels desperasjon og håpløshet, ikke minst blant ungdommen.

Norge er et land med kvaliteter som står øverst på de fleste menneskers ønskeliste. Vi er på verdenstoppen når det gjelder levestandard og livsstandard. - Når det gjelder utdanning helse og likhet i levekår. - Når det gjelder velferd, sosial standard og en rettferdig fordeling, står vi i virkeligheten i særklasse i verden. Men disse kvalitetene gir seg ikke selv. Det er noe vi må kjempe for, det er noe vi må ville. Det er noe det

norske folk sammen må skape. Mørke skyer truer også oss. 70-årene har brakt ny erkjennelse til mange av de vestlige industriland. Økonomisk fremgang og nytt grunnlag for økt levestandard er ingen selvfølge. I virkeligheten er det en erfaring som ikke burde overraske noen. For den stabilt økende levestandard og grunnlaget for at nye mål og ønsker kunne oppnås, er en erfaring som bare den siste generasjonen har hatt som sin. Vi har økt våre egne muligheter til å skape ved å mobilisere de mange til innsats. Ved å bryte ned klasseskiller og gi hvert enkelt menneske større selvtillit, kunnskaper, frimodighet og pågangsmot, har vi frigjort krefter i det norske folk. Å mobilisere de kreftene, er hovedoppgaven med de utfordringene vi nå møter.

Det er lett å forstå hvorfor Høyre og de andre borgerlige partier hele tiden forsøker å isolere Norges situasjon fra resten av verden.

Ser vi dagens Norge i forhold til begivenheter og utvikling i landene utenfor våre grenser blir vårt samfunn et særsyn. Sannheten er at vår politikk har vært vellykket. Vi har gjennomført det vi lovet velgerne ved inngangen til dette året: Vekst og vern.

Arbeiderpartiets politikk gjennom 70-årene har gitt

oss resultater vi som nasjon kan være stolte over.

- vi har unngått arbeidsledighet
- Vi har hatt en betydelig økning i vår livsstandard, vår sosiale og økonomiske velstand
- Vi har hatt en god vekst i landet, - selv uten oljen, bedre enn de fleste nasjoner vi sammenlikner oss med.
- Vår vekst i 1981 var den høyeste i Nord-Europa.

Partivenner, dette skal vi gjenta er virkeligheten! Derfor skal vi gjenta det slik at folk oppfatter at den borgerlige klagesange er falsk.

Olof Palme kan fortelle hva en borgerlig samarbeidsregjering betyr i realitetenes verden! Det er ikke grunnløse påstander når vi forteller at vi må regne med matesløshet og handlingslammelse i en eventuell borgerlig regjering.

Hvis våre politiske motstandere har eksempler på borgerlige styrte land som de mener er særlig vellykket, - kom og fortell oss om det! Kom og vis oss resultatene!

Vi vil gjerne se fakta som viser at den politikken som Høyre

forfekter, har gitt positive resultater noe sted, og ført til forhold som er bedre enn de vi kan se rundt oss i Norge idag!

Forrige helg var Erling Nordvik på turne her i distriktet. Han kom åpenbart i høy stemning på grunn av den vakre naturen her og utbrøt ifølge Aftenposten: Aldri har Mjøsa vært blåere enn nå - aldri har himmelen over Mjøsa vært mer blå.

Nå skal jeg ikke ten gang antyde at Norviks hensikt var å rose Arbeiderpartiets ressurs- og miljøpolitikk. Men Norvik hadde faktisk et poeng der. Mjøsa er blitt både klarere og blåere - men jeg kan hilse Norvik og si at det er ikke en utvikling som har gjort seg selv. Dere som bor her vet godt at vår største innsjø for noen år siden sto i alvorlig fare for å

bli fullstendig ødelagt av forurensninger. Regjeringen satte derfor i gang den største rense- og opprydningsplan vi har gjennomført her i landet - Aksjon Mjøsa. I de årene dette redningsarbeidet har pågått, er det i løpende kroner satt inn et tusen to hundre millioner kroner - skulle vi regne om til dagens kroneverdi ville det blitt enda høyere. Over 80 prosent av dette er finansiert av det offentlige - som tilskott eller gunstige lån.

Høyre har som en av sine hovedmelodier angrep på skattene og på offentlige regelverk. La meg derfor stille det enkle spørsmålet: Ville vi hatt muligheter for å redde Mjøsa uten en massiv innsats av offentlige midler? Ville vi fått til effektiv rensning uten et lovverk som ga grunnlag

10.

for pålegg og inngrep - overfor kommuner, bedrifter, boligområder og andre som forurenser? Ville vi fått laget og gjennomført en slik kjempeaksjon uten et betydelig antall offentlig ansatte - det Høyre foretrekker å kalle byråkrater?

Aksjon Mjøsa illustrerer en ting som er helt avgjørende i politikken: Det er ikke nok å ønske, ville eller snakke - det må handles også. Skal vi nå målene må vi bruke de midler som er nødvendige. Det er ikke god sammenheng når man den ene dagen sier man vil ressurs- og miljøvern, mens man neste dag går til angrep på offentlig styring, skattenivå og regelverk. Skal vi make jobben må vi ha effektive redskaper. Det nyeste eksemplet på borgerlig motvilje er behandlingen av planleggingsloven. Etter mange års omfattende forarbeid, kom denne loven

opp i Stortinget i vår - og de tre borgerlige partiene stemte mot. Dette er det redskapet kommunene trenger for å få mer effektiv og samlet styring på utviklingen innenfor kommunen.

Vi ser dette mønstret på felt etter felt i politikken. Da Stortinget i vår behandlet handlingsplanen for likestilling, gikk de borgerlige partiene imot mange av forslagene. Det manglet ikke på store og gode ord. Men det er når vi blir konkrete at de ikke følger oss lenger. Og det er i politikken som ellers - det hjelper lite med talemåter når praktisk handling uteblir.

Men som sagt - jeg satte pris på at Norvik roser oss for å ha gjort Mjøsa blå igjen. Jeg vet ikke om han er klar over hva

som var et av de virkelig store problemene under Mjøsaaksjonen;
- Kolossale mengder av blågrønne alger. Det var da vi fikk drevet dem tilbake at det på ny ble levelig i Mjøsa. Det synes jeg er en historie å dra god lærdom av!

Jeg ser av avisene idag at også Senterpartiets formann, Johan J. Jakobsne, stiller seg skulder ved skulder med Kåre Willoch for å forsvare et eventuelt borgerlig regjeringsalternativ. Noe av det kanskje mest forunderlige i norsk politikk idag er hvordan nettopp Senterpartiet nå knytter seg sterkere og sterkere til et stadig mer dominerende Høyre. For hva er det de kan vente seg i et eventuelt borgerlig regjerings samarbeid ?

Tror de at Høyre vil opptre som klassens snille gutt og la Senterpartiet bestemme kursen i landbrukspolitik, i oljepolitikk, i konsesjonslov og distriktspolitik ?

Høyre vil sterkt prege en borgerlige Regjering. For det første er det partiets vilje, for det andre er det en kjennsgjerning at det partiet har størst oppslutning og vil ha de fleste statsråder i en eventuell regjering, - og vi vet vel nå sikkert: Kåre Willoch som statsminister.

Høyre har alltid forfektet en næringspolitisk liberalistisk politikk. Næringslivet skal helst selv forme sine betingelser, - og styre utviklingen.

Norge er et land som enda mindre enn andre er skapt for markédskreftenes frie spill. Uten sterke virkemidler, uten en planmessig styring av næringer og økonomi, og uten en fast og klar politisk vilje til å følge opp samfunsmessige verdifulle målsetninger, - da vil våre utkantbygder og distrikter med vanskelige bosettingsvilkår og næringsforhold bli rammet.

Det er selvfølgelig mulig å bare avvise alvorlige problemstillinger ved å kalle dem skremmebilder. Men det må være Arbeiderpartiets ansvar i disse korte valgkampukene å få frem bakgrunnen for vår politikk, samtidig som vi gir vårt syn på hvordan borgerlig politikk vil slå ut i menneskers hverdag.

De borgerlige partier gjør for tiden det de kan for å mobilisere misnøye og male krisetilstander i Norge. Det tror de antakelig tjener sin sak. Velgerne som vil kan lett selv vurdere hva Arbeiderpartiets regjeringer har betydd for land og folk .

Se selv! Vurder selv situasjonen. Arbeiderpartiet er ikke redd for en saklig og ærlig bedømmelse av vår politikk. Vi kan vise til resultater som er et særsyn i verden idag. Vi har en klar politisk plattform for årene framfor oss. Vi vet det blir nødvendig å ha vilje til styring og mobilisering av fellesskapet. Vi ber om velgernes tillit til å sikre

velferdssamfunnet og videreføre en aktiv og målrettet reformpolitikk.